

Policy för konkurrensprövning

Inledning

- Öppenhet för alternativa driftsformer
- Ökad valfrihet, kvalitetsutveckling, kostnadseffektivitet
- Egen regi eller alternativ driftsform?

Kommunens välfärdsverksamheter ska vara öppna för alternativa utförare och driftsformer. Konkurrensutsättning syftar till ökad valfrihet, kvalitetsutveckling och kostnadseffektivitet. Kungsbacka kommun har därför tagit fram en policy för konkurrensprövning. Policyn ska underlätta för att pröva om det är i egen regi eller i alternativ driftsform som kommunalt finansierad verksamhet ska bedrivas.

Vision och mål

- Högsta kvalitet till lägsta möjliga kostnad
- Ökad valfrihet
- Konkurrensutsättning stöder entreprenörskap

Kommunens övergripande mål är att erbjuda invånarna en så bra service som möjligt med högsta kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Invånarna ska få ut så mycket som möjligt av sina skattepengar, få en ökad valfrihet samt få lättillgänglig information om kvalitetsjämförelser av verksamheterna. Det avgörande är inte vem som driver en verksamhet, utan det resultat som levereras till medborgarna i Kungsbacka kommun. Kommunens vision är också att Kungsbacka ska bli ett starkare alternativ för företag som söker etablering i Västsverige. Konkurrensutsättning stöder entreprenörskapet, skapar grogrund för bildandet av nya företag och kan stärka det lokala näringslivet. Kungsbacka kommun ska, jämfört med övriga svenska kommuner, vara känd som en attraktiv och företagvänlig kommun med ett diversifierat och växande näringsliv. Kungsbacka kommun ska vara ett självklart alternativ för de företag som vill etablera sig i Västsverige.

Vad är möjligt att konkurrensutsätta?

- Grunden är att all verksamhet får utmanas
- Det finns undantag, till exempel myndighetsutövning
- Konkurrensutsättning regleras av flera lagar

Såväl befintlig som ny verksamhet är möjlig att konkurrensutsätta. Myndighetsutövning är en del av det kommunala uppdraget som inte är möjligt att lägga ut på entreprenad. Detta innebär exempelvis att biståndsbeslut inom socialtjänsten samt annan bidragsgivning och även tillståndsgivning såsom bygglov endast kan utföras i egen regi. Vidare kan inte valnämnd eller överförmyndarenämnd omfattas. All verksamhet får utmanas, med undantag av myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner, verksamhet som drivs enligt kundvalsmodellen, det som enligt lag eller förordning inte kan läggas ut på entreprenad och det som kommunen beslutat inte får konkurrensutsättas. Om den ansvariga nämnden fattar beslut om att anta utmaningen inleds upphandling enligt LOU. Lagar som reglerar konkurrensutsättning är bland annat kommunallagen, speciallagar, lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF, lagen om anställningsskydd (LAS), LOV, medbestämmandelagen (MBL) och konkurrenslagen.

Att tänka på vid konkurrensutsättning

- Bättre kvalitet för invånarna är alltid målet
- Alla företag ska ha likvärdiga möjligheter
- Egenregianbud får inte särbehandlas

Kvalitetsperspektiv

Beslut om konkurrensutsättning ska föregås av en analys av förutsättningarna i varje enskilt fall. Vid all konkurrensutsättning ska kvalitetskriterier, effektiviseringskrav och övriga krav formuleras så att konkurrensutsättningen bidrar till att kommunfullmäktiges och nämndernas verksamhetsmål uppnås. Värdering av dessa krav ska framgå av analysen och totalt sett ska konkurrensutsättningen innebära en fördel för kommuninvånarna. Gällande lagstiftning och nationella mål ska alltid följas. Vid allt arbete med konkurrensutsättning och valfrihet ska samarbetet med entreprenörer och utförare vara i fokus för att säkerställa och utveckla kvaliteten och följa upp den aktuella verksamheten. Kommunen ska bedriva en aktiv uppföljning av all verksamhet såväl i egen regi som med externa utförare. Kommunen ska framstå som en attraktiv och professionell aktör för kunder/brukare, leverantörer och anställda.

Konkurrensneutralitet

Vid all upphandling i konkurrens och vid valfrihetssystem ska konkurrensneutralitet och jävsfrågor hanteras korrekt och professionellt. Frågor om jäv behandlas i kommunallagen och förvaltningslagen. Den som deltar i beredningen vid en konkurrensprövning ska inte agera på så sätt att förtroendet för denna opartiskhet rubbas. Konkurrensutsättning av den kommunala verksamheten ska så långt det är möjligt organiseras så att även små och medelstora företag har goda möjligheter att delta. Företagare ska ha likvärdiga möjligheter. Från konkurrenssynpunkt kan det finnas skäl att diskutera risken för att ett kommunalt monopol ersätts av ett privat monopol. Det kan vara fallet om utbudet av leverantörer på en viss marknad är för litet. Kommunen ska vid konkurrensutsättning av den egna verksamheten utnyttja den konkurrenssituation som finns på marknaden.

Egenregianbud

När egenregianbud, det vill säga ett anbud lämnat av förvaltningen, deltar i upphandlingar är det särskilt viktigt att skapa en organisation som säkerställer att egenregin inte särbehandlas. Alla kostnader för verksamheten hänförliga till produktionen ska räknas in i anbud från interna utförare.

Information

- Kungsbacka kommun ska stå för en god information
- Invånarna ska veta vilka tjänster kommunen upphandlat
- Nämnderna ansvarar för informationskravet

Kommunen agerar på mandat av kommuninvånarna. Dessa måste därför ges möjlighet att identifiera den verksamhet som kommunen har ansvar för. De måste också kunna få information om vilka tjänster som kommunen har upphandlat, oavsett om det skett hos intern eller extern utförare. Det åvilar ansvarig nämnd att i varje enskilt fall beakta informationskravet. Kungsbacka kommun ska stå för en god information såväl internt som externt.

Alternativ driftsformer

- Intraprenad
- Entreprenad
- Bidragsfinansierad enskild verksamhet
- Valfrihetssystem med kundval
- Avknoppning
- Plats på enskild institution
- Kommunala företag
- Föreningsdriven verksamhet

- Privatisering
- Fristående skolor och fristående förskolor

Utmaningsrätt

- Utmaningsrätt gäller
- Företag kan utmana om att verksamhet ska upphandlas
- Nämnden avgör om upphandling ska inledas

I Kungsbacka kommun gäller utmaningsrätt. Utmaningsrätt innebär att ett företag riktar ett önskemål till kommunen om att en del av kommunens verksamhet ska upphandlas. Utmaningsrätten syftar till att stimulera företag att initiera och delta i konkurrensutsättning av verksamheterna. All verksamhet får utmanas, med undantag av myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner, verksamhet som drivs enligt kundvalsmodellen, det som enligt lag eller förordning inte kan läggas ut på entreprenad och det som kommunen beslutat inte får konkurrensutsättas. Om den ansvariga nämnden fattar beslut om att anta utmaningen inleds upphandling enligt LOU.

Vem ansvarar

- Kommunfullmäktige fattar beslut om principerna
- Nämnderna tar ställning till alternativa driftsformer
- Kommunstyrelsen övervakar efterlevnaden av policyn

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige delegerar rätten att fatta beslut om konkurrensutsättning av verksamhet till respektive nämnd. Kommunfullmäktige har i och med denna policy fattat ett övergripande beslut om en nämnds möjlighet att konkurrensutsätta sin verksamhet. Beslut i större frågor som avser större förändringar eller är av principiell betydelse ska fattas av kommunfullmäktige.

Nämnd

Nämnderna ska kontinuerligt pröva och ta ställning till i vilken form deras verksamhet ska bedrivas. Nämnderna bör dels planera för olika alternativa driftsformer, dels ta ställning till de initiativ till alternativa driftsformer som uppkommer i verksamheten. Beslut om konkurrensutsättning samt utmaningsärenden ska anmälas till kommunstyrelsen som informationsärende. Vid tveksamhet om konsekvenserna för kommunen totalt, överlämnar nämnden frågan till kommunstyrelsen för prövning. Nämnden redovisar beslut om konkurrensutsättning samt utmaningsärenden i årsredovisningen.

Kommunstyrelsen

Sida 5/5

Kommunstyrelsen övervakar efterlevnaden av denna policy. Kommunstyrelsen avgör om en fråga avser större förändringar och/eller är av principiell betydelse och om frågan i så fall ska hänskjutas till kommunfullmäktige. Frågor om tolkning och tillämpning av denna policy avgörs av kommunstyrelsen, för att säkerställa att frågan hanteras lika inom alla förvaltningar.

Beslutad av: Kommunfullmäktige i protokoll KF § 8/11

Ansvarig förvaltning: Kommunstyrelsens förvaltning

Kontakt: Kungsbacka direkt 0300-83 40 00, info@kungsbacka.se

laFrillesåsÅsaFjäråsKullavikAnnebergVälldaSäröKungsbackaOnsalaFrillesåsÅsaFjäråsKullavikAnnebergVälldaSäröKun
bergKungsbackaSäröFjäråsÅsaFrillesåsOnsalaKullavikVälldaAnnebergKungsbackaSäröFjäråsÅsaFrillesåsOnsalaKullavik

